

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Marie Součkové v právní věci **žalobce: V. K.,** zastoupeného JUDr. Zdeňkou Mužíkovou, advokátkou se sídlem v Berouně, Husovo nám. 44, proti **žalovanému Ministerstvu vnitra, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3,** o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě č. j. 24 Az 1464/2003 - 20 ze dne 23. 2. 2004,

takto:

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě č. j. 24 Az 1464/2003 - 20 ze dne 23. 2. 2004 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) nadepsaný rozsudek Krajského soudu v Ostravě, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-2022/VL-20-19-2003 ze dne 20. 5. 2003. Rozhodnutím správního orgánu byla žádost stěžovatele o udělení azylu podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (azylový zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZA“) zamítnuta jako zjevně nedůvodná. Zároveň žalovaný rozhodl, že se stěžovateli neuděluje azyl podle § 13 odst. 1, 2 a § 14 ZA a že se na něj nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 ZA. Krajský soud se ve svém rozhodnutí ztotožnil se závěrem správního orgánu, že stěžovatel v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování podle § 12 ZA; rozhodnutí o zamítnutí žádosti stěžovatele tedy bylo v souladu s § 16 odst. 1 písm. g) ZA. Výrok o neudělení azylu podle § 14 ZA shledal soud v takové situaci nadbytečným. Shodně se žalovaným soud nezjistil ani existenci překážek

vycestování ve smyslu § 91 ZA. Soud neshledal důvodnými ani obecně uplatněné námitky stěžovatele ohledně údajných procesních pochybeních žalovaného, a proto žalobu stěžovatele v souladu s § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jako nedůvodnou zamítl.

V kasační stížnosti stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu v celém rozsahu z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Naplnění důvodu podle prvně jmenovaného ustanovení spatřuje v tom, že se soud „nesprávně vypořádal s nezákonnostmi, které měly za následek nesprávné posouzení právní otázky celého případu správním orgánem“. Podle názoru stěžovatele neměl soud vycházet pouze z jeho tvrzení, když si měl jeho tvrzení ověřit a vypořádat se s otázkou, zda jeho žádost o azyl souvisí s jeho odůvodněnými ekonomickým potřebami. Podle druhého důvodu, o nějž stěžovatel svou kasační stížnost opírá, mělo při zjišťování skutkové podstaty, z níž správní orgán vycházel, dojít k porušení zákona v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, měl napadené rozhodnutí zrušit. V této souvislosti stěžovatel odkázal na ustanovení zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), která ukládají správnímu orgánu povinnost zajistit si důkazy za situace, kdy všechny důkazy nejsou předloženy účastníkem řízení, zejm. na § 32 správního řádu. Uvedl, že žalovanému bylo známo, že není znalý českých právních předpisů, měl jej tedy poučit, jaké důkazy má navrhovat, popř. tyto důkazy zajistit sám. Správní orgán dle jeho názoru neměl rozhodovat pouze na základě jeho tvrzení. Důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. spatřuje stěžovatel v tom, že v situaci, kdy správní orgán nesprávně zjistil skutkovou podstatu, nemohl na podkladě takto zjištěného skutkového stavu rozhodovat ani soud. Jestliže toto krajský soud opomněl, je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl Nejvyššímu správnímu soudu, aby rozsudek Krajského soudu v Ostravě zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Dále navrhl, aby byl jeho kasační stížnosti přiznán odkladný účinek ve smyslu § 107 s. ř. s., neboť má důvodnou obavu z návratu na Ukrajinu, resp. že by se v zemi původu neuživil.

Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., konkrétně pro jinou vadu řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé, i když tuto vadu stěžovatel ve své kasační stížnosti nenamítal. Vzhledem k charakteru zjištěné vady k ní však Nejvyšší správní soud musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.).

Ve správním spise je totiž podle zjištění Nejvyššího správního soudu založen originál napadeného rozhodnutí správního orgánu s razítkem a uvedením jména, příjmení a funkce oprávněné osoby, avšak bez jejího podpisu. Rozhodnutí je podepsáno nečitelně pouze v rubrice za správnost. Která osoba připojila svůj podpis v rubrice za správnost a zda je tato osoba oprávněna za ředitele OAMP MV ČR PhDr. T. H. podepisovat správní rozhodnutí, nelze z originálu rozhodnutí ani ze správního spisu zjistit. Stejnou vadou pak trpí i písemné vyhotovení rozhodnutí doručené stěžovateli, jehož kopie je přiložena k žalobě. Krajský soud k této otázce žádná zjištění nečinil, resp. taková skutečnost ze soudního spisu nevyplývá.

Krajský soud v Ostravě podle Nejvyššího správního soudu pochybil, jestliže přes zjištění, že správní rozhodnutí neobsahuje podpis oprávněné osoby, nýbrž obsahuje pouze nečitelný podpis blíže nespecifikované osoby v rubrice za správnost, neověřil, zda žalobou napadené správní rozhodnutí je skutečně projevem vůle správního orgánu, a neposoudil,

zda ve svém důsledku nejde o rozhodnutí nicotné. V daném případě totiž v napadeném rozhodnutí správního orgánu chybí jedna z náležitostí uvedených v § 47 odst. 5 správního řádu, které požaduje, aby byl v písemném vyhotovení rozhodnutí uveden také orgán, jenž rozhodnutí vydal, přičemž toto rozhodnutí musí být opatřeno úředním razítkem a podepsáno s uvedením jména, příjmení a funkce oprávněné osoby. Na žalobou napadeném správním rozhodnutí podpis označené oprávněné osoby chybí a uveden je pouze podpis „za správnost“. Jak již dříve Nejvyšší správní soud judikoval (viz např. jeho rozsudek č. j. 2 Azs 5/2004 – 48 ze dne 21. 4. 2004), tuto vadu samu o sobě nelze považovat za natolik intenzivní, aby založila přímo nicotnost správního rozhodnutí. Za nicotné může být správní rozhodnutí považováno tehdy, jestliže se posléze ukáže, že absence podpisu oprávněné osoby odráží fakt, že rozhodnutí bylo vydáno zcela bez vědomí této oprávněné osoby.

Dříve, než bude možno učinit si úsudek o případné nicotnosti napadeného správního rozhodnutí, je třeba uvedenou otázku došetřit. Krajský soud v Ostravě se jí však nezabýval, ač tak učinit měl, neboť k případné nicotnosti správního rozhodnutí musí soud přihlížet z úřední povinnosti. V daném případě existuje objektivní pochybnost, zda napadené správní rozhodnutí je podepsáno oprávněnou osobou a zda tento akt je ve svém důsledku projevem vůle správního orgánu směřujícím k úpravě právního postavení stěžovatele. V takovém případě byl krajský soud povinen učinit v tomto směru příslušná skutková zjištění. Vadný postup krajského soudu v této otázce je naplněním důvodu kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť jde o vadu řízení před soudem, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé. K této skutečnosti přitom Nejvyšší správní soud přihlíží z úřední povinnosti, a to i tehdy, jestliže stěžovatel takto specifikovaný důvod v kasační stížnosti výslovně neuvedl. Z výše uvedeného důvodu se Nejvyšší správní soud nemohl zabývat konkrétně uplatněnými stižními body jeho kasační stížnosti, neboť zkoumání jejich důvodnosti je právně relevantní pouze tehdy, je-li napevno postaveno, zda se v daném případě jedná skutečně o rozhodnutí žalovaného, či zda jde o nicotný akt.

S ohledem na to, že Nejvyšší správní soud zjistil naplnění důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., spočívajícího v absenci podpisu oprávněné osoby na rozhodnutí žalovaného, zrušil dle § 110 odst. 1 s. ř. s. kasační stížností napadený rozsudek Krajského soudu v Ostravě a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. V něm krajský soud nejprve došetří, které osobě patří nečitelný podpis uvedený na originálu správního rozhodnutí založeném ve spise a zda je tato osoba pracovníkem žalovaného, který je podle organizačního řádu či jiné vnitřní normy oprávněn podepisovat správní rozhodnutí za ředitele odboru azylové a migrační politiky PhDr. T. H.. V případě, že tomu tak není, doloží vyjádření jmenovaného, zda rozhodnutí Ministerstva vnitra č. j. OAM-2022/VL-20-19-2003 ze dne 20. 5. 2003 bylo vydáno s jeho vědomím a je projevem vůle tohoto správního orgánu. Podle výsledku doplněného dokazování poté o věci znovu rozhodne. V novém rozhodnutí rozhodne i o nákladech řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

S přihlédnutím k § 78b odst. 1 ZA, podle něhož se cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku, udělí na žádost vízum za účelem strpění pobytu, nerozhodoval Nejvyšší správní soud samostatně o žádosti stěžovatele o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 13. dubna 2005

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu